

NYHETER OM EU

NYHETSRESEN FRÅN FOLKRÖRELSEN NEJ TILL EU ■ MAJ 2006

Den nya konstitutionen åter på EU:s dagordning

EU:s medlemsländer ska åter börja diskutera vad de ska göra med förslaget om en ny konstitution, som avisades i folkomröstningar i Holland och Frankrike för nästan ett år sedan.

I juni förra året beslöt EU:s regeringschefer att ta "en paus för reflektion" för att fortsätta diskutera förslaget till ny konstitution, eller konstitutionellt fördrag som det kallas i Sverige.

Den senaste tiden har EU:s politiker och EU:s institutioner börjat uttala sig om vad man ska ta sig till med grundlagsförslaget. Tysklands Angela Merkel vill ha en särskild förklaring om ett "socialt Europa", Frankrikes inrikesminister Nicolas Sarkozy menar att vissa delar av konstitutionen kan börja införas redan nu och den konservativa partigruppen i EU-parlamentet, EPP, har uttalat att medlemsländerna helt enkelt borde fortsätta ratificeringsprocessen, något som bland annat Estland och Finland hörsammat.

Estlands parlament sade den 9 maj ja till EU-konstitutionen. 73 av de 101 ledamöterna röstade för, medan bara en var emot. – Vi har nu demonstrerat vår vilja att delta i processen för att skapa Europas framtid, sade premiärminister Andrus Ansip enligt AFP.

Finlands riksdag röstade den 12 maj för EU-konstitutionen. Omröstningen banar väg för att Finland formellt kan ratificera det nya fördraget innan landet övertar EU-ordförandeskapet den 1 juli. Beslutet måste godkännas av regeringen och bekräftas i ytterligare en omröstning i riksdagen. Och så kommer det säkert att bli, även om vill en majoritet av finländarna ha en folkomröstning enligt en opinionsundersökning. Finland blir därmed det sextonde landet som godkänner (ratificerar) konstitutionen. – Detta blir en mycket positiv signal till Europa, förklarade statsminister Vanhanen. Ändå vill han inte se Finlands budskap som en uppmaning till andra länder, som

Sverige, Danmark och Storbritannien, att fullfölja ratifikationen.

– Varje land får själv avgöra hur frågan hanteras, sade Vanhanen.

Matti Vanhanen har inga förhoppningar om att för dagen övervinna de negativa opinionerna i Frankrike och Holland. Först efter valen i de båda länderna om ett år kan nya möjligheter öppna sig.

Men till dess kan EU inte nöja sig med att bara förlänga den "tankepaus" som blev nödlösningen efter folkomröstningarna i Frankrike och Holland.

Finland vill under sitt ordförandeskap inleda förberedande samtal om hur de konstitutionella frågorna kan komma tillbaka på EU:s dagordning.

Den finländska regeringen planerar att hålla ett informellt EU-toppmöte den 20 oktober, där konstitutionen kommer att vara ett av diskussionsämnena.

EU-kommissionen presenterade i början av maj en rapport som ska behandlas på nästa EU-toppmöte den 15-16 juni. Då ska regeringscheferna ta ställning till hur frågan om konstitutionen ska hanteras. Det blir en ordentlig förlängning av den så kallade reflektionsperioden, åtminstone om EU-kommissionen får bestämma. När kommissionens ordförande José Manuel Barroso presenterade kommissionens förslag inför EU-toppmötet i juni, uppmanade han medlemsländernas stats- och regeringschefer att vänta till åtminstone 2008 med att fatta beslut om den bordlagda EU-konstitutionen.

– Vi måste ge konstitutionen ytterligare en chans, men vi behöver mer tid för debatt. För närvarande finns inte förutsättningarna för att lösa frågan om konstitutionen, sade Barroso. Barrosos – och kommissionens – målsättning är att EU-länderna ska kunna enas om en lösning på unionens nuvarande kris innan kommissionens mandat löper ut 2009. Dessförinnan vill man dock att

medlemsländerna ska ställa sig bakom en gemensam deklaration, där man fastslår sin vision av EU:s framtid och vilka värderingar det "europeiska samarbetet" bygger på.

– Det är nödvändigt att Europas medborgare får veta huruvida deras ledare är beredda att fullt ut engagera sig i det europeiska samarbetet. Det handlar inte bara om grundläggande principer och värderingar; det handlar också om att politikerna ska göra vad folk förväntar sig och genomföra beslut som man gemensamt har fattat, sade Barroso vid en presskonferens i Bryssel.

Enligt såväl Barroso som Margot Wallström, vice ordförande i EU-kommissionen, beror det svaga förtroendet för EU på att det finns "ett gap mellan retoriken och vad medlemsländerna verkligen gör". Ett exempel är det rättsliga och polisiära samarbetet, där kommissionen vill att länderna så snart som möjligt ska avstå från vetorätten vid beslutsfattande (ett av inslagen i den avisade EU-konstitutionen). Tysklands förbundskansler Angela Merkel vill att en särskild förklaring om ett "socialt Europa" ska fogas till EU-konstitutionen. Merkels förslag går ut på att man skulle bemöta mycket av den kritik som nu framförts mot grundlagsförslaget genom att förslaget kompletteras med en icke-bindande förklaring som betonar EU:s "sociala dimension" och att EU-institutionerna alltid måste ta hänsyn till sociala konsekvenser när man beslutar om nya regler som rör den inre marknaden. På så sätt hoppas Angela Merkel att fransmän och holländare ska överge sitt motstånd mot konstitutionen. Merkel anser också att den tredje delen av grundlagsförslaget, som behandlar alla EU:s politikområden, bör lyftas ur grundlagen för att göra denna enklare och mer lättillgänglig. Enligt den tyska förbundskanslern bör EU-konstitutionen istället fokusera på de institutionella frågorna.

Unga kvinnor kan stoppas från VM

Unga kvinnor från länder utanför EU kan få problem om de vill se fotbolls-VM i Tyskland i sommar. Gränskontrollerna kan bli hårdare och frågorna fler, för att motverka handel med prostituerade.

Enligt tyska myndigheter har en viss ökning av antalet prostituerade redan märkts på bordellerna i landet – prostitution är lagligt i Tyskland.

EU-kommissionen överväger nu förslag om extra insatser vid gränserna för att stoppa kvinnor och flickor som kan antas vara offer för människohandel inför fotbolls-VM.

Svensk postmoms för hög enligt EU

Sverige gör, enligt EU-kommissionen, fel som lägger full moms på frimärken och posttjänster. Storbritannien och Tyskland tar å andra sidan ut för låg moms på posttjänster. EU-kommissionen menar att den olika tillämpningen av EU:s momsregler att konkurrensen på postmarknaden snedvrids. Kommissionen har därför öppnat ett så kallat överträdelseärendet, och de tre länderna får två månader på sig att kommentera frågan.

Enligt nuvarande momsregler inom EU ska vissa posttjänster samt "tillhandahållande till nominella värdet av frimärken" vara befriade från moms. Sverige har full moms på hela postområdet och uppfyller därmed, enligt kommissionen, inte sina skyldigheter i mervärdesskattedirektivet.

EU hotar försena nya medlemmar

EU-kommissionen kräver mer av Bulgarien och Rumänien för att de ska få träda in i EU vid årsskiftet.

Men båda länderna förklarar att de fortfarande satsar på 2007.

Bulgarien får underkänt på flest områden, bland annat vad gäller kampen mot organiserad brottslighet.

Rumänien får bland annat kritik för korruptionen.

Inträdet kan bara skjutas upp till 2008. Det står i de båda ländernas medlemskapsavtal som skrevs under för ett år sedan.

EU-kommissionen vill öka rättsligt samarbete

EU-kommissionen vill se ett närmare EU-samarbete när det gäller polisiära och rättsliga frågor. Enligt kommissionens ordförande José Manuel Barroso, kommer man snart att lägga ett förslag som syftar till

att minska medlemsländernas vetorätt på området.

"Människor vill ha mer europeiskt samarbete när det gäller bekämpande av terrorism och organiserad brottslighet. Det är vår plikt att infria de förväntningarna", sade Barroso i ett tal i Lissabon i början av maj. Vad kommissionen tänker sig, är att försöka genomföra en del av de befogenheter som medges i den bordlagda EU-konstitutionen. I dag är det polisiära och rättsliga samarbetet mellanstatligt, vilket innebär att enskilda medlemsländer kan stoppa ett beslut. Att övergå till majoritetsbeslut, kräver dock att alla länder är eniga.

Storbritannien kan ge upp EU-vektorätt

Den brittiska regeringen kan tänka sig att avstå från sin vetorätt när det gäller polisiärt och rättsligt samarbete inom EU. Enligt Financial Times utreder regeringen för närvarande frågan.

Storbritannien har hittills tvekat när det gäller att överföra ytterligare beslutsbefogenhet till EU och man har ett så kallat undantag när det gäller samarbetet inom det polisiära och rättsliga området. Om den brittiska regeringen bestämmer sig för att på det området avstå från vetorätten, innebär det en helomvändning för den brittiska regeringen.

EU:s flyttcirkus ifrågasätts

Gruppledaren för den näst största partigruppen i EU-parlamentet, socialistledaren Martin Schulz, vill ha en ny diskussion om parlamentets flyttcirkus mellan Bryssel och Strasbourg.

I ett brev till parlamentets talman Josep Borell begär Schulz att talmanskonferensen vid sin nästa träff ska ta upp frågan om var parlamentet ska mötas.

Den nuvarande ordningen kostar stora pengar, eftersom assistenter, annan personal och ledamöterna varje månad måste göra en tur- och returresa till Frankrike. Dokumenten som ska med kräver en långtradarkaravan.

Finland vill höja spritskatt i EU

Finland kommer att driva på en höjd lägstaskatt på starksprit och öl när landet tar över som ordförande i EU vid halvårsskiftet. Finansminister Eero Heinäluoma säger i en intervju att högre minimiskatt ger Finland möjlighet att höja sin alkoholskatt utan risk för mer privatimport av alkohol. Finland försöker sig inte på höjd vinskatt eftersom de stora vinländerna skulle motsätta sig det. Högre skatt på starksprit

har däremot, enligt den finska regeringen, stöd utanför Norden och därför möjligt. Alla beslut i skattefrågor inom EU måste tas med enhälligt. Det räcker med att ett enda EU-land motsätter sig en skattehöjning för att omintetgöra förslaget.

Rättslig tvist kan hota fotbollslandslagen

Europas största fotbollsklubbar är på väg in i EU-domstolens rättssalar. Den så kallade G14-gruppen – som består av storklubbar som Arsenal, Real Madrid och Juventus – har nu stämt den internationella fotbolls-federationen, Fifa. Detta för att man menar att Fifa bryter mot EU:s konkurrensregler. Klubbarna är kritiska till att Fifa har rätt att hämta deras klubbspelare till landskamper hur som helst. G14-gruppen kräver också att Fifa ska betala ersättning till klubben om någon av deras spelare skadas vid en landskampsmatch.

Svenska Fotbollsförbundets ordförande Lars-Åke Lagrell är oroad över vad domen kan få för konsekvenser om G14-klubbarna skulle lyckas i sin stämningsansökan.

– Det värsta scenariot är att vi får en annan struktur på fotbollsrorelsen så att landslagsverksamheten i förlängningen kan vara i fara, säger Lagrell till TT.

EU-partier vill ha mer pengar

De stora partierna i EU-parlamentet vill ha mer pengar för att kunna samarbeta över nationsgränserna. Nu har partigrupperna lagt fram ett gemensamt förslag. – Vi har flera politiska familjer nu. Det är därför det behövs mer pengar, säger Jo Leinen, tysk socialdemokrat och ordförande för EU-parlamentets utskott för konstitutionella frågor.

Sedan ett par år kan de största partigrupperna i EU-parlamentet få bidrag om de bildar så kallade Europapartier.

För att få status som Europaparti måste partiet finnas representerat i en fjärdedel av EU:s medlemsstater och ha uppnått minst tre procent av rösterna i det senaste valet till EU-parlamentet. Dessutom måste partiets stadgar vara förenliga med "EU:s grundläggande värderingar", vilket per definition utesluter partier som är motståndare till EU.

I EU:s budget för 2005 fanns anslag på 8,7 miljarder euro till partierna. Det var inte tillräckligt, menar utskottet för konstitutionella frågor som nu föreslår ökade medel. Exakt hur mycket pengar det ska bli är oklart, men enligt Jo Leinen rör det sig om cirka 10 miljarder euro sammanlagt.